

નિષ્ફળતા એ સફળતાનું પ્રથમ પગથિયું છે

શાળા-કોલેજોમાં એવા ઘણાં વિદ્યાર્થીઓ હોય છે કે જેમને કોઈ ચોક્કસ કામમાં ધાર્યા કરતાં ખૂબ જ ઓછું પરિણામ આવ્યું હશે. તેમની ઈચ્છા-અપેક્ષા સારા પરિણામની હતી પણ તે અપેક્ષા નહીં સંતોષાતા તેઓ માનસિક રીતે દુઃખી થતાં જોવા મળે છે. ઈચ્છા ન સંતોષાતા દુઃખી થવું તે સહજ સ્વાભાવિક પ્રક્રિયા છે. પણ અપેક્ષા ન સંતોષાય ત્યારે ભય અને શંકા ઉદ્ભવે, પોતે પોતાની જાત ને લઘુતાથી જૂએ તે સારી બાબત નથી. કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ પણ કામ હાથ પર લે તો તે કામની સાથે સફળતા અથવા તો નિષ્ફળતા સંકળાયેલ જ હોય છે. જે પ્રાપ્ત થાય તેનો સ્વીકાર કરવો તે દાહ્યા માણસની નિશાની છે.

પરીક્ષામાં ઓછાં પરિણામને કારણે કેટલાંક વિદ્યાર્થીઓના વર્તન અને વિચારમાં નકારાત્મક ફેરફાર જોવા મળે છે. ઘરનાં અન્ય સભ્યોની સાથે બોલે નહીં, ઘરમાં જ પૂરાઈ રહે, સગાં કે મિત્રોની સામે નીચું માંથું રાખીને બેસી રહે. નકારાત્મક વિચારો પણ કરે કે હવે મારું શું થશે, લોકો મને શું કહેશે. મને ક્યાંય એડમિશન નહીં મળે, મિત્રો મારા માટે શું વિચારશે? વગેરે. ક્યારેક તેઓ ઘરથી ભાગી જવાનો કે દુનિયા છોડી દેવાનો અત્યંત ખરાબ નિર્ણય પણ લઈ લે છે. જે વિદ્યાર્થીઓ આપું વિચરતાં હોય છે તેમના ઉપરોક્ત તમામ વિચારો ખોટાં છે, જે ખોટાં આવેગને કારણે આવેલાં વિચારો છે, જેનો અમલ કરીને તમારી જાતને કે તમારા વાલીને નુકશાનમાં ના ઘડેલશો.

અપહું પરિણામ આવે ત્યારે દુઃખ થાય તે સ્વાભાવિક છે, પણ તે નક્કર વાસ્તવિકતા છે. તેનો સ્વીકાર કરો. તમારી જાતને સહેજ પણ હલકી કે નીચી ગણવાની જરૂર નથી. ઓછું પરિણામ મેળવનાર માત્ર તમે એકલા નથી. તમારા જેવાં ઘણાં વિદ્યાર્થીઓ હશે. માટે આ દુનિયામાં તમને એકલા ને જ ઓછું પરિણામ મળ્યું છે તેમ માનવાની જરૂર નથી. ભાઈ...જેને પરીક્ષા આપી હોય તેને જ સારું કે ખરાબ પરિણામ આવે. પરીક્ષા જ ન આપી હોય તેને ન આવે. પરિણામ ઓછું આવવાથી તમે ડફ્ટો છો, તમે મહેનત નહોતી કરી તેમ માનવાને કોઈ કારણ નથી. તમારામાં એવી ઘણી ખૂબીઓ હશે જ કે જે બીજા અન્યમાં ન પણ હોય. તમે તમારા મિત્ર કે મમ્મી-પપ્પાને પૂછો કે, “ મારામાં રહેલી ત્રણ ખૂબીઓ બતાવો” અથવા તો એમ પૂછો કે તમારામાં એવી કઈ ત્રણ બાબત છે કે જે તમારા મિત્રો, મમ્મી-પપ્પાને ખૂબ જ ગમે છે. આમ દોસ્તો તમારામાં રહેલી સારી બાબતોને યાદ કરીને અત્યારે મળેલ નિષ્ફળતાને ભૂલવાનો પ્રયત્ન કરો. મોટા-મહાનુભાવ ગણાતાં વ્યક્તિના જીવન વિશે કોઈને પૂછો કે પુસ્તકો વાંચો. મોટાભાગના મહાન વ્યક્તિઓને અનેકવાર અનેક નિષ્ફળતા મળેલી જ હોય છે. આમ સફળતા માટે નિષ્ફળતામાંથી પસાર થવું જ પડે છે. નિષ્ફળતા એ સફળતાનું પ્રથમ પગથિયું છે. ટોમ વોટસને કહેલું કે જો તમારે સફળ થવું હોય તો નિષ્ફળતાનું પ્રમાણ બમણું કરી દો. નિષ્ફળતા મળે તે ખરાબ બાબત નથી, પણ નિષ્ફળતાનો સ્વીકાર ન કરવો અને તેના કારણો

ન શોધવા તે વધુ ખરાબ છે. નિષ્ફળતા પછી તમે પસંદ કરેલ માર્ગ જ તમારા ચારિત્ર્યની ચાડી ખાય છે. તમારા ભવિષ્યને નક્કી કરે છે. માટે જ નિષ્ફળતા પછી શું કરવું તે ખુબ જ સમજી વિચારી શાંત મગજે નિર્ણય લેવો. ઉતાવળમાં ઝડપી નિર્ણય ખોટો પડવાની શક્યાતાને વધારી દે છે. **નિષ્ફળતા પછી તેના કારણો શોધો, પ્રયત્ન કરો, વિશ્વાસ રાખો અને સમયની રાહ જૂઓ. આમ નિષ્ફળતાને સફળતામાં ફેરવવા માટે 2CT ને ધ્યાનમાં રાખો. Cose, Try, Confidence, Time**

સફળ થવા માટેના જરૂરી તમામ ગુણો આપણામાં હોય છે, પરંતુ તેની જાણ આપણને હોતી નથી, તે ગુણો ઓળખી કાઢી ચોક્કસ દિશાના પ્રયત્નો કરવાથી સફળતા આપણને શોધતી આવશે. ભૂલ થાય તે ભૂલ નથી, પરંતુ ભૂલ થયા પછી ભૂલ સુધારવી નહીં તે ભૂલ છે. તમારા વિચારને હકારાત્મક બનાવો. પાણીથી ભરેલા અડધા ગ્લાસમાં અડધો ખાલી છે તેમ ન જોતાં અડધો ગ્લાસ ભરેલો છે તેમ જૂઓ. તમને પોતાને જો તમારી જાત પર વિશ્વાસ નહીં હોય તો બીજાને તમારા પર કેવી રીતે વિશ્વાસ બેસ છે. માટે સૌ પ્રથમ તો તમે પોતે જ મજબૂત બનો, હિંમત રાખો, પોતાના પર અડગ વિશ્વાસ રાખો અને તમારા વાલી-સમાજ ને બતાવી આપો કે “ હમ ભી કિસ્મી સે કમ નહીં” ..આમ પણ મિત્રો શાંત દરિયો ક્યારેય સારા ખલાસીને બનાવી શકતો નથી. નિષ્ફળતા અને સફળતા એક સિકકાની બે બાજુ છે. સિક્કો ઉછાળતાં કોએક બાજુ ઉપર રહે છે તેમ કોઇ પણ પ્રયાસ કે કાર્યના અંતે સફળતા કે નિષ્ફળતા પણ સિક્કાની જેમ આપણી સામે જ હોય છે.

નિષ્ફળ વ્યક્તિની સફળગાથાનું એક ઉદાહરણ.: એક વ્યક્તિ.....

૨૧ વર્ષે ધંધામાં નિષ્ફળ

૨૨ વર્ષે વિધાનસભાની ચૂંટણી હાર્યા

૨૪ વર્ષે ધંધામાં ફરી નિષ્ફળ

૨૮ વર્ષે વહાલી પત્નીનું અવસાન

૨૭ વર્ષે માનસિક વિકૃતિનો ભોગ

૨૪ વર્ષે સંસદીય ચૂંટણીમાં હાર

૪૫ વર્ષે સેનેટની ચૂંટણીમાં હાર

૪૯ વર્ષે સેનેટની ચૂંટણીમાં પરીથી હાર

૫૨ વર્ષે અમેરિકાના પ્રમુખ બન્યા.....તે વ્યક્તિ એટલે અબ્રાહમ લિંકન.

તો મિત્રો, નિષ્ફળતાથી ભયભિત થયા વગર, લઘુતાગ્રંથિ રાખ્યા વગર નવી ગીલ્લી, નવો દાવ લો અને ડરીથી ચોક્કસ માર્ગ અપનાવીને તમારા જીવનના લક્ષ્યને હાંસલ કરો તેવી શુભેચ્છા.